

[Finansministeren.]

Der er fremsat ønske om, at forslaget går til udvalgsbehandling bl. a. for at lade kommunalfolkene få lejlighed til at sige deres mening. Det skal jeg ikke blande mig i, og det kan jeg ikke blande mig i, men jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at der er en tidsfaktor i denne sag. Skal denne lovgivning få virkning i det kommende år, skulle forslaget meget gerne være færdigbehandlet i det høje ting inden februar.

Der har været omtalt nogle anliggender her, bl. a. et særligt udvalg, som skulle være i gang med at se på nedslagsreglerne. Jeg vil i den anledning gøre opmærksom på, at det drejer sig ikke om den art nedslagsregler, som her er tale om; det, som det pågældende udvalg arbejder med, er renteforsikringsloven — det er altså ikke helt parallelt med dette her.

Jeg tror også, jeg må sige til det ærede medlem hr. Bækgaard, at de nedslagsregler, der er tale om i det foreliggende lovforslag, virker rent automatisk, så der er ikke nogen, der sætter noget til i denne forbindelse — det er vist igen nedslagsreglerne efter den anden lovgivning, det ærede medlem tænker på.

Jeg ved meget vel, at man kan stille sig kritisk over for disse nedslagsregler ud fra den betragtning, at andre små indkomster ikke får gavn af dem; i det hele taget er det nok ikke nogen særlig vellykket ordning, men vi sidder nu ligesom i fælden, og da vi nu engang har dette system, er vi jo næsten nødt til at følge det op, ajourføre det, indtil vi kan få en anden ordning, som måske kunne gå ud på, at vi havde en tilstrækkelig høj bundgrænse til at være dækket ind. Men det må vi vel nok ikke regne med at der bliver nogen mulighed for i det kommende år, så meget mindre som det jo ikke så meget er statsskatten, disse regler tager sigte på, som den kommunale skat, og det har vel lange udsigter, inden man kommer så højt op med bundgrænsen for den kommunale skat, at vi kan undvære regler af denne art.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Egon Jensen: Da der er ønsket udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om tilskud af statskassen til Ny Carlsberg Glyptotek.

(Lovforslaget (nr. 43) findes i tillæg A. sp. 549, fremsættelsen i tidenden sp. 1418).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Orla Pedersen: Et lovforslag som det foreliggende om en tilskudsordning til Glyptoteket, der er fremsat af den højtæredede kulturminister, har jo tidligere været behandlet i det høje ting. Det blev første gang vedtaget i marts 1954 med en bestemmelse om revision i 1960-61. Lovforslaget af 1954 blev underkastet en meget grundig behandling og blev vedtaget med 125 stemmer mod retsforbundets 5 stemmer. Tilskudsordningen kom så på ny til behandling i 1960-61. Denne ordning havde i de forløbne år haft et meget tilfredsstillende forløb og blev foreslået forlænget til 1964-65. Den blev ved denne lejlighed enstemmigt vedtaget uden udvalgsbehandling den 12. februar 1962.

Det nu foreliggende lovforslag går ganske enkelt ud på, at denne lovgivning nu bliver vedtaget uden bestemmelse om, at den på et senere i forvejen fastlagt tidspunkt skal tages op til revision.

Der er i og for sig ikke grund til at knytte mange bemærkninger til dette; jeg vil blot anføre, at jeg anser Glyptoteket for at være en af landets fornemste kunstsamlinger, oven i købet skabt på privat initiativ, og vi skylder de pågældende stiftere megen tak derfor. Jeg anser Glyptoteket for at være af meget stor værdi for Københavns borgere og for den store strøm af turister, der årligt besøger byen.

Jeg har desværre ikke haft mulighed for nærmere at undersøge, hvad der gøres i propagandamæssig henseende, men jeg må med skam bekende, at spørger man køben-

[Orla Pedersen.]

havner i almindelighed, om de har set de pragtfulde samlinger, så er svaret i de fleste tilfælde negativt. Jeg tror, dette kunne ændres, og jeg ville hilse forsøg herpå fra Glyptotekets side med glæde.

Jeg har nu ikke haft megen mulighed for at finde ud af disse besøgstal, men jeg må måske tillade mig at spørge den højtærede kulturminister, om der foreligger nogle tal. Det skulle glæde mig, om der forelå noget, der kunne vise, om besøget, siden ordningen blev gennemført, er steget til mere end de ca. 30.000 betalende gæster om året, der da kom. Nu skal dertil føjes, at ud over disse 30.000 betalende gæster kommer der langt, langt flere, fordi museet på de fleste dage er gratis tilgængeligt. Det, at man har oprettet en støtteforening blandt skoleelever, som har over 200.000 medlemmer landet over, betyder bl. a. selvfølgelig, at der kommer mange, mange flere på de dage, hvor besøget er gratis, og jeg mener, at det er en meget stor fordel, at der er gratis adgang til at besøge denne samling.

Til slut skal jeg sige, at jeg må anse den foreslåede støtte for meget beskedene i forhold til, hvad vi i øvrigt yder til kunsten, og at jeg må anse den for at være særdeles vel anbragt. Jeg kan derfor på mit partis vegne tilsige lovforslaget en hurtig og velvillig behandling.

Conrad Koføed: Statens tilskud til Glyptoteket er ikke af ny dato, idet der jo over to 5-årige perioder ifølge loven af 1954 er ydet $\frac{1}{3}$ af underskuddet, ligesom Københavns kommune og Ny Carlsbergfondet har ydet hver $\frac{1}{3}$. Denne ordning har virket tilfredsstillende, men det oplyses samtidig, at omkostningerne er steget væsentligt, bl. a. på grund af lønningerne. De er ca. fordoblet fra 1955 til 1962, og statens andel i underskuddet for 1963-64 er rundt regnet på 234.000 kr.

Den nu foreslåede ordning med, at staten varigt yder sin tredjedel af underskuddet, må man være interesseret i, for med de kunstskatte, som Glyptoteket rummer, må der skaffes midler, så der kan bibeholdes så gode forhold som muligt til glæde for alle interesserede.

Nu er det jo ikke så meget kunstværkerne, vi skal tale om, som økonomien, men da vi

her i landet har mange værdier af historisk og kulturel betydning, som vi gerne vil bevare, og hvoraf mange befinder sig i Ny Carlsberg Glyptoteket, må vi også søge at skabe betingelser, så adgangen til at gøre sig bekendt med disse værdier er tilgængelig for så mange som muligt.

Vi er i venstre interesseret i, at også de kulturelle områder tilgodeses, herunder Glyptotekets kunstsamling, hvorfor jeg på mit partis vegne kan anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Lembourn: Da Flemming Hvidberg for 10 år siden var ordfører i denne sag, udtalte han, at det var beklageligt, at der var så få medlemmer til stede i salen, så snart man skulle snakke om et kulturpolitisk emne. Jeg må desværre konstatere, at den kulturpolitiske interesse åbenbart ikke er steget ret meget siden. Vel, dette er kun en kulturpolitisk detalje, det er et ret lille lovforslag, og det er ikke noget stort beløb, det drejer sig om; men måske rummer denne lille sag dog alligevel en ikke helt betydningsløs symbolik.

Der er næppe nogen, der ikke vil støtte lovforslaget. Glyptotekets administration har været yderst fornuftig. Der er 3 offentlige institutioner, Københavns kommune, Carlsbergfondet og staten, som er engageret i Glyptoteket, og udgifterne har været rimelige. Flemming Hvidberg udtalte for 10 år siden, at han varmt kunne støtte sagen, og det samme kan jeg gøre. Jeg synes også, det er udmærket, at institutionen er selvejende, og det er godt, at dette vil fortsætte. Men, der er et men: en lang række kulturinvesteringer lider en sørgelig skæbne, fordi de ikke forbruges af befolkningen. Der er vel den principielle forskel på forholdet mellem publikum og kunst i forrige århundrede og i vort århundrede, at tidligere blev kunsten bestilt, fordi den skulle bruges, den blev anbragt de steder, hvor menneskene samledes, i kirker, på offentlige pladser, i slotte o. s. v. I dag anbringer man kunsten på museer. Der er ikke nogen maler, der nogen sinde har malet et billede med det formål, at billedet skulle hænge på et museum. Der er ikke nogen billedhugger, der har hugget en statue med det formål, at statuen skulle stå i en død korridor mellem to halvdøde sale. Tidligere

[Lemburn.]

vidste kunstneren, at når han skabte sit værk, et alterbillede, eller hvad det nu var, var det, for at det skulle indgå i menneskenes daglige liv.

I dag bruger vi kun kunsten yderst sparsomt. Der hvor vi færdes, hænder det i bedste tilfælde, at vi hænger den op som pynt, efter at bygningen af nogle skoler og nogle rådhus er blevet færdig, men ingen tænker på, at kunst og arkitektur tidligere samarbejdede på lige fod, og at enhver offentlig bygning, hvor man mødtes, var et konglomerat af fantasi og af beregning, arkitektonisk beregning. I dag klistrer man kunsten på, efter at bygningen er lavet, den er pynt; derved overflødiggør man i virkeligheden kunsten, og derfor lever alt for mange mennesker kunstfattigt. Vel, vi har museerne, det havde man ikke tidligere, og de er jo en erstatning. Men man kan ikke komme uden om, at museet er en æstetisering af kunsten, hvorved man tager dens popularitet fra den. På dette område har vi endnu ikke indhentet fortiden.

Nu har vi altså museerne, og så må vi finde ud af, om vi kan bruge dem på en eller anden måde, så vi får en slags erstatning for det, der er kunstens mening: at blive anvendt. Og derfor må vi overveje, om vi kan gøre et museum som Glyptoteket mere aktivt, således at det kan sælge sig selv, således at det gør sig selv nødvendigt i vores tilværelse. Her er det vel egentlig naturligt at begynde med skolerne, og jeg vil da gerne henstille til den højtærede undervisningsminister — og jeg håber, han tager lidt mere venligt imod denne henstilling, end han gjorde imod mit ønske om at tilgodese humaniora — at man eventuelt overvejer at gøre museumsbesøg obligatoriske. Der er mange skoler, som dyrker det energisk, men der er også mange, som ikke gør det. De musiske fag i vor tids skole er forsømt, skønt de i hvert fald efter min mening er de vigtigste. Vi bevæger os ind i et fritidssamfund, men vi forbereder os ikke på det. Det var måske en

mulighed, at man udvidede undervisningen i kunstforståelse, og at man gjorde det på arnestedet, foran kunstværket, og at man i denne sag forsøgte på at nå frem til noget obligatorisk. Der er vanskeligheder med provinsen, det ved jeg nok, men de er vel til at overvinde.

Til den højtærede kulturminister vil jeg gerne henstille, om der skulle være muligheder for at aktivisere besøget på Glyptoteket, om man eventuelt kunne tænke sig, at man fik oprettet en abonnentkreds, som samledes omkring museet og brugte det som et kulturhus. Man har jo forsøgt sig med musikaftener og foredragsaftener, som finder sted i en ramme af bildende kunst, og det er en god idé. Jeg ved nok, at man kan ikke ganske sammenligne med Louisiana, hvis basis jo er skiftende udstillinger, medens Glyptoteket er en fast udstilling, men der er muligheder, hvis udnyttelse det måske var værd at overveje.

Jeg ved, at man i Glyptoteket snart forsøger med en belysning på den etruskiske samling; man vil holde åbent om aftenen, og det er en udmærket begyndelse. Det vil jo sikkert hjælpe, hvis man kunne holde længere åbent, end man gør. Det var måske også en idé at indrette et cafeteria; det ville også trække nogle til. Nu vil man selvfølgelig svare: ja men det koster jo penge. Vel, men der er måske også muligheder for, at man kunne sætte entréindtægten op. Hvis der kom større besøg, ville der måske komme større indtægter og det hele komme op på et højere plan, således at man fik brugt det hele noget mere.

Jeg tror nok, at dette forudsætter — og her er jeg altså ikke enig med den socialdemokratiske ordfører — at gratisdage kommer væk. Jeg synes ikke, det er nogen særlig god idé, at man både har betalende dage og gratis dage. Man må enten have det ene eller det andet. Sådan som man har indrettet det i øjeblikket, fører det til, at det store besøg ligger på de gratis dage. Hvis man tænker sig, at man indførte entré hele ugen igennem, var

[Lemburn.]

der måske mulighed for, at man kunne nedsætte entreen fra de 2 kr., den er i dag, til 1 kr. Jeg er principielt tilhænger af, at man betaler for de kulturgoder, man modtager, når ikke betalingen er prohibitiv, og 1 kr. vil vel næppe kunne kaldes prohibitiv. Jeg ved, at dette vil kræve en ændring i fundatsen, men også dette ligger vel inden for mulighedernes grænse.

Jeg kan på det konservative folkepartis vegne anbefale lovforslaget. Vi vil med glæde se på, hvis den højtærede minister prøver at gøre Glyptoteket ikke til et sted, hvor man bør komme, men et sted, hvor man ikke kan lade være med at komme.

Grethe Philip: Da mit partis ordfører, det ærede medlem fru Else-Merete Ross, ikke kan være til stede, skal jeg i hendes sted fremsætte nogle bemærkninger til lovforslaget.

I det radikale venstre betragter vi Glyptoteket som en så værdifuld og dejlig samling, at vi finder det rimeligt, at staten er med til at dække museets årlige driftsunderskud, således som tilfældet har været i de sidste 10 år. I finansåret 1955-56 var statens tilskud 70.000 kr., i 1963-64 er vi nået op på et tilskud på ca. 233.000 kr. På grund af den økonomiske udvikling er der stor sandsynlighed for, at tilskuddet nu må forøges år for år trods den sparsommelighed, som Glyptoteket udviser.

Nærværende lovforslag går ud på, at tilskudsordningen skal være varig, og at vi skal slette bestemmelsen om at tage loven op til revision efter 5 års forløb. Jeg forstår ikke, hvorfor man ønsker revisionsbestemmelsen ophævet. Er det til gene for Glyptoteket, at folketinget hvert 5. år drøfter Glyptotekets økonomiske forhold? Jeg ville mene tværtimod. Jeg synes, det er værdifuldt, at folketinget, selv om det kun er hvert 5. år, får et indblik i de forhold, hvorunder en kulturel institution som Glyptoteket arbejder. Det ville heller ikke være udelukket, at der i forbindelse med de 5-årige revisioner kom forslag frem, som kunne være af betydning eller interesse for Glyptoteket. Da denne lov behandledes sidste gang, i 1960, nævnede den daværende radikale ordfører muligheden af f. eks. at samle fransk kunst på ét af de museer,

som staten giver tilskud til, i stedet for at fransk kunst nu skal studeres flere forskellige steder. Jeg ved ikke, om det er et godt forslag, men det bragte da en ny tanke ind i debatten. Man kunne vel også tænke sig, at referater i pressen om Glyptotekets forhold i forbindelse med en lovrevision kunne inspirere velhavende medborgere til at yde en særlig indsats til fordel for Glyptoteket.

Alene ud fra disse betragtninger vil jeg derfor finde en bevarelse af revisionsbestemmelsen ønskelig, men jeg kan heller ikke lade være at tænke på, at vi ved at udelade revisionsbestemmelsen går ind for, at driftsunderskuddet, lige meget hvor stort det kan blive, skal dækkes af staten for en tredjedels vedkommende. Afdøde folketingsmand Rager kaldte det i 1954 at udstede en blankoveksel og mente derfor, at revision efter 5 års forløb var ønskelig. Da vi intet ved om den økonomiske udvikling her i landet om 5 år, ville vi i mit parti også af denne grund foretrække, at revisionsbestemmelsen blev bevaret, og jeg håber, vi får lejlighed til en drøftelse herom i udvalget.

Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at dette ønske fra vor side ikke forbindes med noget som helst ønske om at nedskære statens støtte til Glyptoteket i en kommende tidsperiode på 5 år og forhåbentlig heller ikke i perioder længere ud i fremtiden.

Poul Dam: Det foreliggende lovforslag om at gøre statens støtte til Ny Carlsberg Glyptotek permanent forekommer min gruppe forholdsvis velbegrundet, og vi vil gerne være med til at gennemføre det, selv om der måske kunne være mening i at indføje en bestemmelse, som sikrede mod en helt ubegrænset stigning i det underskud, som staten er med til at dække.

Der er imidlertid et spørgsmål, der er blevet aktualiseret for mig gennem denne anledning, og som jeg gerne vil fremsætte et par bemærkninger om. Det danske museumsvæsen er jo en meget broget verden. Der er statslige museer, kommunale eller i hvert fald kommunalt dominerede museer, rent private samlinger, selvejende institutioner o. s. v., hver med sin selvstændige juridiske eksistens. Hvert enkelt museum er udtryk for et i sig selv beundringsværdigt

[Poul Dam.]

og fortjenstfuldt initiativ, og pieteten heroverfor medfører, at alle én gang startede museer fortsætter at bestå i al evighed med nøjagtig de rammer, som er bestemt af grundlæggernes ofte meget vidtspændende interesser. Det er smukt, at grundlæggernes minde således holdes i ære, men er det i alle tilfælde i museumsbrugernes interesse?

Glyptotekets samlinger er vidunderlige på de fleste områder; der er også sale, som man går igennem med lukkede øjne, men de spænder meget vidt, og på intet felt er de så omfattende, at den blot nogenlunde interesserede kan undvære et besøg på et eller flere af de andre københavnske museer, der tager sig af de samme felter. Den gængse type museumsbesøg fører gæsterne igennem en mangfoldighed af vidt forskellige indtryk, der på ingen måde kan bearbejdes, og en del uskyldige børn har fået grundlagt et uvisneligt museumshad på den måde, også på Glyptoteket. Det er langt bedre, at et museumsbesøg koncentrerer om et bestemt emne, som kan blive belyst grundigt, men hvis man f. eks. vil se indgående på etruskiske vaser, så må turen lægges gennem 3 museer; de er ganske vist i indbyrdes spadsereafstand, og på alle 3 museer bliver man så uundgåeligt forvirret af andre indtryk. Tænk, om det virkelig var muligt at få samlingerne omfordelt efter systematiske retningslinjer. Jeg forstår meget vel, at dette er en forvorpen tanke. Samlingernes udelelighed vogtes vel, men det må en gang imellem siges, at vore museer ikke har alt for store muligheder for at få virkelig kulturel eller pædagogisk betydning, så længe de er så brogede, som tilfældet er, og jeg tror i hvert fald ikke på det ærede medlem hr. Lembourns pietetsløse forslag om at lave cafeteria i Glyptoteket. Det måtte da i hvert fald være en ølstue på det sted.

Anne Feldt-Rasmussen: Hverken jeg eller de andre medlemmer af den uafhængige gruppe har noget imod Ny Carlsberg Glyptotek, tværtimod. Vi anerkender fuldt ud værdien af at bevare disse gamle udtryk for forfædrenes kulturelle liv, men det er for nem og for billig en løsning at sende en ansøgning om tilskud hver gang, man kommer i vanskeligheder. Har man fra Glyptotekets side forsøgt andre udveje? Har man anvendt en

smule fantasi? Er der forsøgt besparelser, eller har man prøvet at finde udvej for at sætte indtægterne i vejret? Denne ansøgning er et klassisk eksempel på, hvordan man får en midlertidig tilskudsordning gjort til en fast, årligt tilbagevendende udgift for staten, som, når den først er blevet lovhjemlet, hører ind under kategorien urørlige, lovbundne udgifter. Det er en farlig tendens.

Jeg har studeret det som bilag 2 vedlagte regnskab for at forsøge at danne mig et skøn over, hvordan forholdet er mellem entréindtægter og udgifter til opsyn, og ligeledes hvordan forholdet er mellem det beløb, der indgår ved salg af publikationer, fotografier og afstøbninger, og det beløb, der medgår til indkøb og fremstilling af disse ting, men det er umuligt at få nogen som helst retningslinje ud af et regnskab, hvor man har slået indtil 4 poster sammen under ét. Måske er den højtærede kulturminister i stand til at give disse oplysninger. Kort og godt: giver det overskud eller underskud at fremstille og sælge publikationer, fotografier m. v.? Hvis det giver underskud eller et minimalt overskud, var det så ikke muligt at denne vej at lade de mennesker, som benytter sig af Glyptoteket, og som virkelig har glæde og udbytte af at studere samlingerne, betale en større andel af udgifterne ved dets opretholdelse?

Jeg har af finanslovdebatten forstået det høje tings indstilling til statsudgifterne sådan, at det var nødvendigt at give de forskellige udgiftsposter en prioritering. Nu drejer dette lovforslag sig jo om et relativt beskedent beløb, men for de uafhængige er det et spørgsmål om principperne for tilskud. Selv om vi indser betydningen af at bevare disse kulturelle værdier, vil vi gerne slå fast, at permanente tilskudsordninger nemt kan komme til at virke som en sovepude for de tilskudsberettigede. Hvis man på forhånd ved, at et eventuelt underskud uanset dets størrelse kan dækkes af offentlige midler, er jeg bange for, at underskuddene vil vokse støt, hvilket jo også fremgår af den højtærede kulturministers skriftlige fremsættelse, hvor der står, at man fremover må regne med et årligt tilskud af mindst samme størrelse.

Af Glyptotekets regnskab fremgår det, at Ny Carlsbergfondet har bevilget over 1 mill. kr. til nyanskaffelser og andre sær-

[Anne Feldt-Rasmussen.]

lige formål i det forløbne år. Kunne man ikke nedsætte tempoet for nyanskaffelser i en tid, hvor statens økonomi er så anstrengt? I et privat hjem er det ikke skik og brug at anskaffe dyre og kostbare ting, før man har sikret familien de daglige fornødenheder. Vi har netop under finanslovedebatten hørt fremsat ønsker om bedre udbygning af skolevæsenet og de højere læreanstalter, om flere plejehjem, om broer og meget, meget andet. Forventer man, at de mennesker langt ovre i Jylland, som sender deres børn i skole i utidssvarende bygninger og uden mulighed for at udnytte den nye skolelovs rammer, skal kunne forstå, at det er nødvendigt at udbygge og udvide samlingerne i museer i København, museer, som mange af dem aldrig nogen sinde ser?

De uafhængige ønsker lovforslaget gennemgået kritisk i et udvalg. Vi vil gerne have undersøgt, om Glyptotekets ledelse for alvor har sat ind for at holde udgifterne nede, og måske navnlig, om man har interesseret sig nok for at sætte indtægterne op. Jeg beder derfor højtærede kulturminister forstå, at vi ikke ønsker hermed at angribe Glyptoteket specielt, men at vi ønsker at sætte ind, hver gang vi opdager en af de sprækker, hvorigennem statens midler siver ud. Vi vil forsøge at begrænse antallet og størrelsen af disse sprækker, og vi må derfor afvente resultatet af udvalgsbehandlingen, før vi tager endeligt standpunkt til dette lovforslag.

Ministeren for kulturelle anliggender (Sølvhøj): Såfremt der måtte blive nedsat et udvalg om dette lovforslag, vil der blive lejlighed til at drøfte en del af de enkeltbemærkninger, som de ærede medlemmer er fremkommet med her. Jeg skal nøjes med at takke for en i det store og hele velvillig modtagelse af forslaget og knytte nogle ganske få bemærkninger til de ærede ordføres indlæg.

For det første vil jeg gerne oplyse, at besøget er steget meget kraftigt i de senere år, og at der nu kommer ca. 130.000 besøgende på Glyptoteket. Jeg skal tilføje specielt til det ærede medlem hr. Lembourn, at af disse 130.000 er kun 37.000-38.000 betalende. Det er jo for så vidt noget, som

godt kan være af interesse netop for de kritiske betragtninger, som det ærede medlem anlagde.

Egentlige public relations, for at bruge et kedeligt fremmedord, har man ikke, men det er klart, at der på skolerne laves et meget stort arbejde, for at skolebørnene i hvert fald skal komme ind og se disse enestående samlinger, og en meget stor del af de besøgende er netop skolebørn. Man har en slags støttevirksomhed i den såkaldte vennekreds, som kommer til foredrag på Glyptoteket, og som betaler halvårskort, der også giver fri adgang, og som er en slags støttegruppe for Glyptotekets virksomhed udadtil.

Spørgsmålet om, hvorvidt sådanne museumsbesøg for skoleelever burde være obligatoriske, skal jeg lade ligge, men det er klart, at det er en interessant tanke, der er fremsat til undervisningsministerens senere vurdering.

Endelig kom det ærede medlem hr. Lembourn ind på dette, om man skulle udslette skellet mellem gratis- og betalingsdage ved at gøre alle dage til betalingsdage. Jeg kan give den oplysning, at Glyptotekets øverste daglige leder selv har været inde på denne tanke. Han er inde på den tanke, at det af administrative grunde er lidt besværligt med dette skel, og at det bl. a., som det fremgik af det tal, jeg nævnte, også giver en vældig koncentration på de gratis dage, en koncentration, som det kan være lidt besværligt at klare formentlig også arbejdskraftmæssigt. Derfor kunne man måske drøfte spørgsmålet om at gøre alle dage til betalingsdage, hvorved også en del af de synspunkter, som det ærede medlem fru Anne Feldt-Rasmussen kom ind på, ville være tilgodeset. Jeg skal ikke forudiskontere løsningen af dette spørgsmål i mit svar her, men vil sige, at det er en af de ting, man kunne drøfte i udvalget. Man ved altså, at museets daglige leder ikke er uden sympati for denne tanke. Herved kunne måske også driftsøkonomien forbedres en lille smule.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem fru Anne Feldt-Rasmussens noget kritiske indlæg over for museets drift, at der ligger jo i sagen klare beviser på, at man helt har været klar over, hvor forsigtig man skulle være med hensyn til driften, netop

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

fordi man fik offentlige tilskud. Det har vist sig derved, at man så at sige ikke har forøget museets stab igennem mere end 30 år; for at sige det præcist, den er kun forøget med én mand igennem 30 år. Det viser dog en forsigtighed og en fornøft i driften, som der synes at være grund til at prise også på dette sted. I det hele er det samarbejde, der her finder sted, et smukt eksempel, forekommer det mig, på samarbejde mellem privat initiativ og offentlig støttevirkksomhed, og jeg håber, at den senere behandling vil vise, at det høje ting vil bekræfte den velvilje, der har været til stede helt tilbage til året 1888 over for Glyptoteket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Orla Pedersen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Første næstformand (From): Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til folketingsbeslutning vedrørende den af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1962 vedtagne konvention nr. 118 om ligestilling af ind- og udlændinge i henseende til social tryghed har afgivet betænkning over nævnte forslag.

Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Hanne Budtz har meddelt mig, at hun ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren fremsætte forslag til ændring af lov om radiospredning § 13, således at straf for undladelse af licensbetaling bortfalder?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Hagen Hagensen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren redegøre for den undersøgelse, der har været foretaget af udlevering af en sigtet persons i forvaring tagne pas, og give sin vurdering af politiets dispositioner, herunder forsvarligheden af det af politiet i vedkommende sag udøvede skøn, samt udtale sig om, hvad der agtes foretaget til undgåelse af lignende tildragelser i fremtiden?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 17. december, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om nedslag i skatteansættelsen for folkepensionister m. fl.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring i lov om tilskud af statskassen til Ny Carlsberg Glyptotek.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændringer af visse forbrugsafgifter.

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme.

6) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om valutaforhold m. v.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

Mødet hævet kl. 15¹².

35. møde.

Torsdag den 17. december kl. 10.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om køb på afbetaling,

forslag til lov om ikraftsættelse for Grønland af visse formueretlige love m. v.,

forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje i Grønland og

forslag til lov om fragtafaler ved international vejtransport.

Der er et par medlemmer, der tænker lidt for højt.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om afsætning af frisk dansk frugt og danske gartneriprodukter har afgivet betænkning over nævnte lovforslag.

Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg har hermed den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændringer i lov om køb på afbetaling, forslag til lov om ikraftsættelse for Grønland af visse formueretlige love m. v. og forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje i Grønland.*

Lovforslaget bygger på forslag udarbejdet af det grønlandske lovudvalg og svarer indholdsmæssigt i det store og hele til disse. Grønlands landsråd har tiltrådt, at de nævnte lovforslag sættes i kraft for Grønland.

Af de tre lovforslag vil forslaget om at indføre afbetalingslovens regler for Grønland utvivlsomt være det, der umiddelbart får den største praktiske betydning. Handel på afbetalingsvilkår er i de sidste 10 år forekommet i Grønland, fortrinsvis hos de private handlende. Der har således udviklet sig et behov for en retlig regulering af dette område.

Hvis afbetalingshandelen indføres i Grønland i overensstemmelse med dette lovforslags regler, har man hverken i ministeriet for Grønland, Grønlands landsråd eller i det grønlandske lovudvalg ment, at dette kunne være til skade for det grønlandske samfund.

Man har tværtimod gjort sig håb om, at man ved hjælp af afbetalingshandelen kunne stimulere efterspørgslen efter varige forbrugsgoder som f. eks. møbler. Landsrådet er ved sin anbefaling af lovforslaget gået ud fra, at også den kgl. grønlandske handel, hvis lovforslaget vedtages, vil gå over til at forhandle varige forbrugsgoder på afbetalingsvilkår.

Der er ikke foretaget væsentlige ændringer i afbetalingsloven eller i videre omfang indføjet særregler af hensyn til lovens ikraftsættelse for Grønland. Den eneste mere betydningsfulde særregel er en tilføjelse til § 1, hvorefter det kan gøres til en gyldighedsbetingelse for et ejendomsforbehold, at sælgeren forinden salget har gjort køberen bekendt med den retlige virkning af, at salget er sket på afbetaling.

Der er i Grønland ved at udvikle sig et forretningsliv, hvor behovet for retsregler inden for formueretten er føleligt. Det foreslås derfor at sætte en række af de centrale formueretlige love i kraft for Grønland samtidig med afbetalingsloven.

Tilføjelsen til den grønlandske retsplejelov, hvorefter notarialforretninger henlægges til underretterne, er en nødvendig konsekvens af, at veksels- og checkloven sættes i kraft.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til det høje tings velvilige behandling.

Jeg har endvidere den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om fragtafaler ved international vejtransport.*

Forslaget bygger på en betænkning afgivet i 1962 af et af justitsministeriets nedsat udvalg, der har haft til opgave at overveje spørgsmålet om ratifikation af den inden for De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (ECE) indgåede konvention af 19. maj 1956 om fragtafaler ved international godstransport. Forslaget tilsigter at muliggøre ratifikation af denne konvention.

Forslaget vedrører alene internationale fragtafaler, d. v. s. aftaler om godsbefordring til eller fra Danmark eller mellem fremmede stater, og forslaget har derfor ingen indflydelse på rent danske, interne transportforhold. Heraf følger, at forslaget for så vidt kun har interesse for en lille del af transporterhvervet, for tiden de ca. 300